

forkastet et ændringsforslag, som skulle sikre, at ansatte i amtskommunerne ikke kan få sæde i miljøankenævnet – således som det har været entydig praksis gennem alle årene, hvor de samme to amtsvandinspektører stort set hver gang har repræsenteret miljøet i ankenævnets dommersammensætning.

Virksomhederne og administrationen skal beskyttes mod aktive borgeres miljøinteresser, hvor det burde være omvendt.

Dette kommer ligeledes til udtryk ved, at man opretholder miljøbeskyttelseslovens § 1, stk. 3, uændret. Det har været vanskeligt at få ministeren til klart at indrømme, at denne paragraf alene tjener det formål at sikre virksomhederne. Man har gerne villet give det skær af, at § 1, stk. 3, kun var udtryk for den selvfølgelig afvejning af investeringernes virkning for miljøet i forhold til deres størrelse. Sådan er det imidlertid ikke. § 1, stk. 3, fungerer klart på den virksomhedsøkonomiske side, så end ikke en mere langsigtet samfundsøkonomisk argumentation får lov at spille ind. Derfor de horrible bestemmelser om fabriks-hemmeligheder, der lækker til miljøet. Og derfor Cheminovas uforstyrrede forgiftning af Harboør Tange og Nissum Bredning. Disse synspunkter understreges af følgende replikskifte mellem Vejles amtsborgmester og en interviewer (afskrift fra TV-Aktuelt den 3. juni 1980 »En by med krudt i«, hvor borgmesteren indrømmer, at Superfos i dag ikke havde fået tilladelse til at ligge, hvor den gør.

Spørgsmål:

»Hvis Superfos kom i dag og spurgte amtet, om man måtte anlægge en fabrik som den nuværende på samme sted, ville amtet så give tilladelse?«

Svar:

»Det kan jeg ikke forestille mig, det er helt givet med den viden, vi i dag har om risici og forurening, ville vi aldrig nogensinde i dag tillade opbygning af en fabrik på det sted, men i den aktuelle sag eller de aktuelle sager, vi har haft, så forventer miljøloven, at vi tager udgangspunkt i det faktum, at fabrikken ligger der ...«.

Alligevel støtter amtskommunen Superfos' anke vedrørende miljøstyrelsens krav, jfr. nedenstående replikskifte:

Spørgsmål:

»Økonomi og miljø kædet sammen – og for nylig har Vejle amt støttet Superfos' anke og givet udtryk for, at miljøstyrelsen ikke har handlet i overensstemmelse med miljølovens ånd, men kun taget hensyn til miljøet, ønsket om at bringe forureningen så langt ned som muligt – og ikke taget hensyn til miljølovens ord om, at økonomi og beskæftigelse også skal tages i betragtning.«

Svar:

»Det, der står i miljøloven, det er, at der skal tages hensyn til beskæftigelse, det kunne altså være, at virksomheden havde råd til »at flytte beskæftigelsen et andet sted hen« – det skal vi tage hensyn til, vi skal tage hensyn til den betydning, det har for, hvad den pågældende produktion kommer til at koste. Vi må ikke glemme, at Danmarks hovederhverv, det er landbrug, og det, der produceres, det er gødning til vores landbrug – det er ikke ligegyldigt, hvad landbrugsprodukterne kommer til at koste. Alle disse ting skal vi tage i betragtning, og det er da i øvrigt også meget fornuftigt at gøre det.«

Spørgsmål:

»Men har I været så dybt inde i Superfos' økonomi og regnskaber, at I kan fastslå, at det ikke vil være muligt for dem at gå ned på de 90 kilo? Er det ikke Superfos' egne ord, I tager for gode varer?«

Svar:

»Det vil jo altid være sådan, at til en vis grad er man nødt til at høre efter, hvad folk fortæller én, men jeg tror nok, man skal passe på ikke at bilde sig ind, at fordi man står over for en stor koncern, at så kan den tage hvad som helst. Vi skal huske, at det er produkter, der skal kunne konkurrere. Det er muligt, at virksomheden kunne klare det ved at tage lidt mere for deres produkter, men det er også muligt, at det ville gøre den ukonkurrencedygtig på verdensmarkedet. Og på et tidspunkt, hvor vil alle sammen er klare over, at vi ikke alene kan spare os ud af vanskelighederne, selv om vi skal spare, men at vi også skal producere os ud af vanskelighederne, selv om vi skal spare, så kan det ikke nytte noget, at vi bare binder byrder på nakken af industrien.«